

Üç Yaş Altı Çocuklar Teknolojiyi Nasıl Kullanıyor?

Dr. Özlem Ak [TÜBİTAK Bilim ve Teknik Dergisi

Çok küçük yaşta çocukların çoğu, kendi başına video izleyip fotoğraf çekiyor, bazıları da sayı ve ses bilgisi öğrenme uygulamaları dâhil olmak üzere kendi başına dijital oyunlar oynuyor. Büyük bir araştırma, 3 yaşından küçük çocukların evde dijital teknolojiye ne ölçüde erişebildikleri, bunu nasıl kullandıkları ve dijital teknolojinin dil gelişimlerini nasıl etkilediği konusunda önemli bilgiler ortaya koydu.

Çalışma, Birleşik Krallık genelinde 1.400’den fazla ebeveynle yapılan çevrim içi bir anketi, ebeveynler ve küçük yaş çocuk eğitim uzmanları ile yapılan görüşmeleri ve ailelerin evlerinde yapılan 40 vaka uygulamasını kapsıyor.

Çalışmanın çevrim içi anketine katılan ailelerin %98’inin bir akıllı telefona erişimi ve aynı oranda kablosuz internet bağlantısı vardı, %92’sinin bir televizyona/akıllı televizyona ve %80’inden fazlası da dizüstü bilgisayar ve/veya tablete sahipti. Ayrıca evlerde akıllı cihazlar (akıllı telefonlar, akıllı hoparlörler gibi), interaktif oyuncaklar, müzik çalarlar ve hatta ev aletleri (akıllı buzdolapları ve dokunma hassasiyetli kontrol panelleri) dâhil olmak üzere çocukların etkileşimde bulunduğu farklı teknolojik ürünler de vardı.

Manchester Metropolitan, Lancaster, Swansea, Belfast Queen’s ve Strathclyde üniversitelerinin birlikte yürüttüğü “Toddlers, Tech and

Talk” isimli çalışma, doğumdan 36 aylığa kadar olan çocukların ev yaşamlarında etkileşim hâlinde oldukları teknolojiler hakkında yayımlanan ilk detaylı rapor özelliğini taşıyor.

Manchester Metropolitan Üniversitesinde Erken Çocukluk Dönemi İletişimi Profesörü olan Rosie Flewitt, resmi istatistikler ve toplumdaki tartışmaların genellikle çok küçük çocukların dijital medya kullanmadığını varsaydığını, araştırmalarının aslında durumun böyle olmadığını gösterdiğini söylüyor. Bulgularının ise çok küçük yaşta çocukların evde bir dizi dijital teknolojiyle etkileşimlerine ilişkin kanıtlar sunduğunu belirtiyor.

Raporun sonuçlarına göre ebeveynlerin büyük çoğunluğu, teknolojinin çocuklara sayılarla (%83), okumayla (%75) ve özgün ve yenilikçi düşünmeyle (%75) ilgili beceriler geliştirme fırsatları sunduğunu kabul ediyor ve çoğu teknolojinin öğrenme konusunda zararlı olduğu fikrine katılmıyor. Aynı zamanda dijital cihazların küçük çocukların fiziksel sağlığına (%47) ve ruh sağlığına (%49) zarar verebileceğine inanan ebeveynler de var. Ebeveynlerin %81'i ise dijital teknolojinin küçük çocukların eğlenmesi için fırsatlar sunduğuna inanıyor. Bazı ebeveynler (%66) ise çocuklarının cihazları kullanmasını destekliyor, bazıları da (%72) çocukları çevrim içi ortamda güvende tutabileceklerini düşünüyor.

Çalışma, ebeveynlerin çocuklarıyla birlikte teknolojiyi fotoğraf ve videolara bakmak, fotoğraf çekmek, program izlemek, müzik dinlemek, dijital resimler yapmak ve hikâye dinlemek gibi pek çok farklı şekilde kullandıklarının altını çiziyor. Aynı zamanda teknolojinin çok küçük yaştaki çocukların dil gelişimi için şarkı ile tekerleme dinleme ve söyleme, ebeveynleri veya kardeşleriyle birlikte çok sevilen TV karakterlerini izleme ve bunlar hakkında konuşma ve görüntülü aramalarda aileleriyle konuşma gibi zengin fırsatlar sunabileceğine dair daha fazla bilgi içeriyor.

Lancaster Üniversitesinden Prof. Dr. Julia Gillen, birçok ailenin çocuklarının dijital teknoloji ile dil gelişimini desteklemek amacıyla farklı yollar düşündüğünü belirtiyor. Örneğin, bazı ebeveynler, bebeklerinin altını değiştirirken akıllı hoparlörler kullanarak bebekleriyle hayvan sesleri alıştırması yapıyor ya da küçük çocukları tekerleme söylemeye teşvik ediyor. Dijital teknolojinin çocukların pasif bir şekilde oturmasına neden olduğunun yanlış bir algı olduğunu düşünen Gillen, çocukların videolara genellikle dans ederek veya ritmik hareketler yaparak yanıt verdiklerini gözlemlediklerini belirtiyor.

Araştırmaya katılan ebeveynler, toplumdaki küçük çocukların dijital deneyimlerinin nispeten göz ardı edildiği ve yetişkinlerin iyi uygulamalar konusunda daha zengin bilgiye ihtiyaç duyduğu konusunda hemfikir. ■

Kaynak

<https://doi.org/10.23634/MMU.00636881>